

Jari Kärkkäinen

jari.karkkainen@utu.fi

Porin filosofisen seuran keskustelutilaisuus 6.2.2025

Filosofian yleistajuistamisen merkitystä, yleisöjä ja menetelmiä

Filosofian yleistajuistaminen on keskeinen tapa edistää filosofian vaikuttavuutta ja relevanssia yhteiskunnassa. Yleistajuistamisen tavoitteena on tuoda esiin tutkimusaiheita ja -tuloksia tavalla, joka tekee ne ymmärrettäviksi kohdeyleisölle ilman, että asia tulee tahattomasti ymmärretyksi väärin. Tavoitteena voi olla myös kiinnostuksen herättäminen siten, että osa kuulijoista haluaa perehtyä aiheeseen syvällisemmin. Näin voidaan saavuttaa kaksi laajempaa päämäärää: innostaa ihmisiä harrastamaan filosofiaa itsenäisesti tai rohkaista heitä soveltamaan filosofisia ajatuksia ja menetelmiä omassa elämässään tai työssään.

Filosofisen tiedon kohdeyleisö ei useinkaan ole niin sanotusti ”kaikki”, vaan pikemminkin tietty osajoukko mahdollisista kuulijoista. Yleistajuistamisen kohdeyleisö voi vaihdella merkittävästi riippuen siitä, millainen tieto on kyseessä. Yleistajuistamisessa onnistumisessa on ratkaisevaa, että kohdeyleisön erityispiirteet tunnistetaan ja valitut menetelmät sovitetaan vastaamaan kuulijakunnan tarpeita. Tällä tavalla voidaan paitsi lisätä filosofian ymmärrettävyyttä, myös laajentaa sen vaikutuspiiriä uusille alueille ja yleisöille. Eri yleisöt tarvitsevat erilaista kieltä, esimerkkejä ja kontekstoimista.

Filosofian yleistajuistaminen voidaan toteuttaa monin eri keinoin, ja näitä on hyödynnetty muun muassa Turussa, missä filosofisia keskustelutilaisuuksia ja tapahtumia on järjestetty menestyksekkäästi. Keskustelutarjat tarjoavat jatkuvan alustan filosofisille pohdintoille ja vuoropuhelulle yleisön kanssa. Vuotuiset tapahtumat kuten filosofian festivaalit luovat mahdollisuuden tavoittaa laajempi yleisö ja esitellä filosofiaa eri muodoissa.

Yleisökeskustelujen lisäksi tärkeitä menetelmiä ovat myös mediaesiintymiset, jotka voivat tuoda filosofian laajempaan julkiseen keskusteluun sekä yleisönosastokirjoitukset, esseet ja suositut tietokirjat, jotka tarjoavat mahdollisuuden yleistajuistaa filosofiaa kirjoitetussa muodossa.

Lisäksi eri digitaaliset kanavat, sosiaalinen media, blogit ja verkkolähetykset tarjoavat alustan, jolla filosofiaa voidaan tehdä lähestyttävämmäksi uusille yleisöille.